

Bene Zoltán

Igazak

AZ ÁLRENDŐR

Ahogy Igaz Gerő visszafelé gyalogolt a Kossuth Lajos sugárúton, két Szent Vince rendi apácát pillantott meg az út túloldalán. A két – ahogy a nép nevezte őket – szürke nénike lehajtott fejjel igyekezett a kórház irányába. Az előző század közepe óta a Szent Vince rendi apácák ápolták a betegeket a szegedi kórházban, amely a rókusai templom mellett állt, így a nyomozónak a Rákóczi tér felé éppen útba esett. El is határozta menten, hogy betér a hírhedt intézménybe, amelynek higiénés és egyéb viszonyai évek óta borzolták a szegedi kedélyeket, s már országos visszhangot is vetettek. Gyorsan keresztülvágott az úttesten, nagy igyekezetében kis híján hanyatt vágódott a lejegesedett bazaltkockákon.

A kórház portásának elég volt fölmutatni a jelvényét, máris mehetett, ahová kívánt. A halottasházba tartott, vagyis az alagsorba, remélve, hogy talál egy kórboncnokot, akivel beszélhet Nagy Gyuláról.

– Mit és kit keres itt? – állította meg egy szigorú, számonkérő hang a boncterem felé vezető folyosón.

Igaz Gerő megtorpant, megfordult. Hórihorgas, öltönye fölött gyűrött köpenyt viselő, szürös tekintetű, középkorú férfival találta magát szemközt. Elmondta, kicsoda és milyen ügyben jár.

– A nevem doktor Róth. Magam boncoltam azt a Nagy Gyula nevűt. Helyesebben a testét. Tegnap – közölte a férfi, jóval barátságosabban.

– És mit tud nekem mondani? Talált valami furcsaságot, valami meglepőt? – kérdezte a detektív.

– Az erőszakos halál mindig furcsa – bölcselkedett az orvos. – A fronton arra jutottam, hogy bár bizonyos, mondhatni, esztétikai szempontból nem mindegy, kit mivel ölnek meg és milyen mértékben roncsolják a testét, igazából minden halál, amely valamiféle durva behatás révén történik, bizarr, és voltaképpen tökéletesen indifferens, hogy egy késsel szúrnak valakit szíven vagy egy kartács tépi darabokra.

Igaz Gerő sóhajtott. Ezt az orvos vehette akár az egyetértés, de éppen olyan megalapozottan a véleménykülönbség jelének is. Végül nem derült ki, hogyan értelmezte.

– Egy nagyobb késsel vágták el a torkát, egyetlen, igen erős mozdulattal – sorolta hivatalos hangon. – Nem lepne meg, ha a tettesről kiderülne, hogy nem kezdő a torkok elmetszésében... Persze az sem zárható ki, hogy hentesként vagy mészárosként dolgozik.

– Ezek szerint az áldozat gyorsan meghalt.

– Annyi ideje sem volt, hogy fölfogja, mi történik velem.

Tökéletes munka, a maga nemében, villant át Igaz Gerőn. Ez a halál nem egy összességalkozás miatt esett, nem hirtelen fölindulásból, nem is zavart állapotban követték el, ez egy hidegvérű, előre eltervezett cselekedet kellett legyen. S ha így

van, akkor sokkal valószínűbb, hogy a gyilkos biztos kezű, gyakorlott mestere az emberélet kioltásának, mintsem az, hogy állatok öldöklése a mestersége. Márpedig mindebből végső soron arra lehet következtetni, hogy Klára férje mégsem csak egyszerű, kiszolgált baka volt... Az orvos hangja billentette ki a tűnődésből.

– Egyébként a jelentésemet már elküldtem maguknak, abban minden benne van!

– Természetesen – Igaz Gerő hirtelen nem is tudta megmagyarázni, mit is remélt ettől a látogatástól. – Elnézést, ha zavartam.

– Nem zavart – legyintett doktor Róth, majd némi gúnnyal hozzátette. – Nekem nincs hová sietnem. Tudja, régi vicc a kórbonctanon, hogy a mi pácienseink türelmesen várakoznak.

Igaz Gerő udvariasságból elhúzta a száját, közben olyasmit motyogott, hogy ő viszont annál inkább siet, sajnos, és már rohant is.

A Rákóczi téri irodában Bagdy úr egy ismert falatozott éppen, amikor rányitotta az ajtót.

– Jó étvágyat, Bagdy úr – mondta köszönés helyett. – A közrendőrök jelentkeztek magánál?

– Jelentkeztek – nyelt nagyot Bagdy úr. – Hadováltak összevissza valamit egy kollégáról, aki talán nem is kolléga. A felét se értettem.

Igaz Gerő néhány szóban összefoglalta a történeteket.

– Tehát úgy gondolja, ez az éjjeli járőr valójában nem éjjeli járőr volt? – törölgette a szája szélét Bagdy úr egy kockás zsebkendővel.

– Nem lehetne azonnal berendelni az összes rendőrt, aki szolgálatban volt mára virradó éjszaka? – vetette föl Igaz Gerő.

Bagdy úr elfojtott egy böffentést.

– Mit gondol, Gerő, én minek vagyok itt?

Talán azért, hogy ismert zabáljon, gondolta Igaz Gerő gonoszul, de nem szólt egy szót sem.

– Már félórja kiadtam az utasítást! – vágta ki diadalmasan Bagdy úr. – Mivel nem értem, mi történik, hát meg akarom érteni. Maga nem így van ezzel, Gerő?

A fiatal nyomozó lesunyta a fejét és hallgatott.

– Egy óra múlva a gyülekezőben megismerheti és kifaggathatja az összeset, aki az éjszaka az utcákat járta!

Igaz Gerő elvörösödött szégyenében.

– Sokat tanulhatok Öntől – jelentette ki halkán, ám mély meggyőződéssel.

– Nem vitatom – ropogtatta az ujjait Bagdy úr. – Én azonban most magára hagyom. Délután visszatérek, addig halaszthatatlan ügyeket intézek – itt kis szünetet tartott, majd leereszkedően folytatta. – Temesváry doktorhoz kell mennem. A lakására.

Igaz Gerő igyekezett kimutatni, milyen nagy tiszteletet és kíváncsiságot ébresztett benne ez a kijelentés, de nem igazán járt sikerrel. A társa ennek ellenére készségesen beavatta a további részletekbe is.

– Múlt héten érkezett egy francia főhadnagy a városba, hogy kiválassza, hol fognak lakni a tisztek és mely épületekben helyezik majd el a legénységi állományt.

– Hát már itt tartunk? – csodálkozott Igaz Gerő, ezúttal teljesen őszintén.

Bagdy úr arcán a bennfentesek mindentudásából fakadó, széles és magabiztos mosoly terült szét.

– Úgy ám! Sőt. Múlt szombaton a nagyállomáson fölállt a francia állomásparancsnokság, hogy irányítsa és ellenőrzése alatt tartsa a hamarosan átvonuló katonaszállítmányokat. Még idén megérkezik egy gyalogezred, tehát öt vagy hatezer gyarmati katona, az újesztendő első napjaiban pedig csatlakozik hozzájuk néhány tüzér zászlóalj. A Keleti Francia Hadsereg egységei Aradot és Temesvárt is megszállják majd ugyanazon a napon, amelyiken bennünket – Bagdy úr kihúzta magát, megigazította a nyakkendőjét. – Ezért most aradi és temesvári vendégeinkkel, hogy úgy mondjam, sorstársainkkal, valamint az említett főhadnaggyal és a franciák vasúti tisztjével fogunk egyeztetni. Nem hivatalosan. Mint az önkormányzattól hamarosan az állam irányítása alá kerülő rendőrség képviselői.

– Megemlíti majd az esetünket is...? – kezdte Igaz Gerő, de Bagdy úr beléfojtotta a szót.

– Ha jónak látom! Talán... Hanem Gerő! Legyen olyan jó, és írjon egy jelentést arról, amit végez, mialatt én távol vagyok! Amint megjövök, átolvasom.

Igaz Gerő alázatosan bólintott, és úgy érezte, ezt bizony megérdemelte. Ahogy a rangidős rendőrtiszt távozott, levetette magát a székére, kapkodva gyújtott cigarettára.

– Egy óra múlva – dűnnyögte. – Kiderülhet sok minden...

Am az az egy óra lassan és kínkeservesen telt. A nyomozó öt cigarettát szívott el, miközben várakozott, átolvasta mindazt, amit reggel írt, aztán hozzátoldott még néhány mondatot az újabb halálesetről, valamint a feltételezhetően nem valódi rendőrrel, aki a hullát megtalálta, s aki akár a gyilkosságot bejelentő telefonálóval, sőt, magával az elkövetővel is azonos lehet. Röstellte, hogy nem vadonatúj jelentést fogalmaz, hanem ennek a reggel, saját magának írott anyagnak a kipofozásával teljesíti a kérésnek álcázott utasítást, de képtelen lett volna most ennél többre.

A hatodik cigarettáját gyújtotta meg éppen, amikor a szolgálatban lévő kapus jelezte, hogy mindenki megérkezett. Igaz Gerő azonnal fölpattant, a gyülekezőbe inalt. Hat álmos tekintetű rendőr várta. Sorban előléptek, bemutatkoztak, megmondták, merrefelé teljesítettek szolgálatot az éjjel, visszaléptek a helyükre – igazán katonásan viselkedtek. A rendőrségi források szűkössége miatt egy ideje éjszakánként egyedül járőröztek a rend őrei, hiszen a szórakozóhelyeket úgyis a csendőrök ellenőrizték, másutt pedig ritkán akadt tennivaló.

– Csamangó Gusztáv – bokázott az ötödik éjszakás. – Rókus.

– Maga találta a hullát? – csapott le rá Igaz Gerő.

– Én, kérem alássan, semmilyen hullát nem találtam – szabadkozott Csamangó.

– Semmi szokatlant nem tapasztalt az éjszaka?

– Nem, kérem, semmit – mentegetőzött a közrendőr. – Csöndes és nagyon hideg volt az éccaka, de az égvilágon semmi rendkívüli nem történt.

Igaz Gerő fejbiccentéssel vette tudomásul, amit hallott, meghallgatta a hatodik rendőrt is, aztán föltett még egy kérdést.

– Találkoztak olyan kollégával, akit nem ismernek? Akár az éjjel, akár a napokban bármikor?

A hat nyüzött férfi tanácstalanul bámult a nyomozóra, a legtöbbször az egyik lábáról a másikra állingált, csak ketten húzták ki magukat, elszántan a semmibe fúrva a tekintetüket, bár válaszolni ők sem tudtak.

– Szóval nem – vont a következtetést Igaz Gerő. – Mehetnek haza, aludni – bocsátotta el a járőröket. Azok csalódott arccal távoztak, s az utcán már azon

keseregtek egymásnak, hogy mindössze ennyiért berángatták őket. Skandalum, mit meg nem lehet tenni egy egyenruhással!

Nyilvánvalóan egy árendőr talált rá a kövér férfi holttestére, morfondírozott magában Igaz Gerő. És igen valószínű, hogy ez az árendőr egyúttal a gyilkos is.

– Mondták, hogy itt van – zavarta föl a gondolataiból Hajós Ferenc.

Igaz Gerő mohón fordult a nyomrögzítő felé, az azonban csak rázta a fejét.

– Nem találtam az égvilágon semmit. Tárca nem volt az áldozatnál. A zsebeit kiürítették, vagy eleve üresek voltak. A tetthelyen nem leltem semmi említésre méltót. Két rendőr és néhány csendőr még átkutatja a nádat a tó körül, de ne fűzzön ehhez nagy reményeket.

– Ez arra utal... – kezdte Igaz Gerő.

– ...hogy vagy egy hivatásos gyilkossal állunk szemben – fejezte be helyette a mondatot Hajós –, vagy egy olyan higgadt, bámulatos önuralommal bíró fickóval, akinek hidegebb a vére, mint az angoloknak. És marad még, persze, a természetfeletti magyarázat.

– A magam részéről az első...

– ...a legvalószínűbb – vágott Igaz Gerő szavába ismét a nyomrögzítő. – Magam is így vélekedem.

– Esetleg arra utaló nyomot talált, hogy az áldozat nem magyar?

– Sajnos, a halottak egyformák – vont a vállát Hajós Ferenc. – Ha nem viselnek egyenruhát, senki meg nem mondja, magyarok, rácok, oláhok vagy franciák, netán osztrákok, taljánok, zsidók... No, persze, az indusok vagy a négerék, az más kérdés... De ez a kövér alak ezen utóbbiak közül egyik sem volt, annyi szent.

– A ruhája?

– Bármelyik szabó készíthette. Nem drága szövet, de nem is tucatarú.

– Itt, nálunk varratta vajon?

Hajós széttárta a kezét.

– Akár Berlinben vagy New Yorkban is tehetne.

– Érttem.

– Sajnálom – Hajós Ferenc a fejébe nyomta a kalapját, a bal kezével megigazította, a jobbját parolára nyújtotta. Igaz Gerő megszorította a kezét, aztán gondolataiba mélyedve visszabandukolt az irodába. Először Nagy, aztán ez az ismeretlen kövér egyén, aki vélhetően ismerte Nagy Gyulát, vagy legalábbis beszéltek egymással. Mi több, konkrétan veszekedtek. Két áldozat. Vajon ugyanaz az elkövető? Vagy Nagy Gyulát a kövér ölte meg, ahogyan Igaz Gerő ösztöne súgta, a kövéret pedig valaki más? Boszszúból? Vagy mi okból? Mi értelme van ennek az egésznek? Ráadásul éppen most, idézte maga elé Bagdy úr fontoskodó ábrázatát, amikor mindjárt itt vannak a franciák...

Visszatért az íróasztalához, a reggel elkezdett irományához szűkszavúan hozzáírta, amit az imént megtudott, a kétoldalnyi macskakaparásnak a *Jelentés Nagy Gyula és egy ismeretlen személy meggyilkolása ügyében folytatott nyomozás állásáról* címet adta, a dokumentumot egy dossziéba csúsztatta, a dossziét Bagdy úr asztalára tette, vette a kabátját, és indult a Mars téri kaszárnyába.

Azazhogy indult volna.

Alighogy kitette a lábát az épületből, két férfi lépett mellé. Tulajdonképpen közrefogták, ha ezt nem is gorbán tették.

- Beszédünk van magával, nyomozó – közölte az egyik, a magasabb, testesebb.
- Kicsodák m...? – próbált kérdezősködni Igaz Gerő, ám befejezni nem tudta.
- Magyar Királyi Titkos Rendőrség – dugott az orra alá egy igazolványt az alacsonyabb, cingárabb férfi.
- Értem – nyugtázta Igaz Gerő, és úgy hitte, valóban érti. Mi több. Biztosra vette, hogy immár mindent ért.
- Mehetünk!

Létvagy-Tóth

István Tóth